

De boekenkast van mijn vader

Mijn vader was kassenbouwer. Een echte harde werker uit het Westland. Met zijn ploeg bouwde hij kassen door heel Europa. Daar verdiende hij goed geld mee, maar ik merkte dat hij niet gelukkig werd van het lichamelijke, zware sjourwerk. Op zijn studeerkamer stond een indrukwekkende boekenkast. Die weerspiegelde waar zijn interesse echt naar uitging. Boeken over filosofie, biografieën van schrijvers en klassieke romans van Tolstoj, Dostojevski en vele anderen. Als hij niet thuis was, sloop ik vaak naar zijn kamer om stiekem in zijn boekenkast te snuffelen. Wat ik van hem heb overgenomen is een niet te stillen honger naar kennis. Als kind al was ik altijd op zoek naar

8 verwondering, en die kreeg zo de vrije hand.

Mijn aandacht ging dan vooral uit naar de non-fictieboeken die hij ook in ruime mate bezat. Ik verslond de encyclopedie. De levendigste herinnering heb ik aan het beroemde boek *Gödel, Escher, Bach* van Douglas Hofstadter, een boek dat een belangrijker rol in mijn leven zou spelen dan ik toen had kunnen vermoeden.

Gödel, Escher, Bach (GEB) las ik in 1982 voor het eerst. Ik was een klassiek geschoold organist en pianist; het muzikale werk van Bach was me daarom bekend. De stukken over de wiskunde van Bach boeiden me dan ook het meest. Escher vond ik leuk en van Gödel snapte ik geen bal. Maar elke keer weer kwam

ik terug bij dit boek. Zag ik een quote die me aansprak, dan bleek hij uit dat boek te komen. Het inspireerde me zelfs tot een werkstuk over muziek en wiskunde.

Ik lees *GEB* dit jaar voor de derde keer. Dat doe ik met wel meer boeken. Ik ben een echte herlezer. Ik wil het snappen.

Mijn vader is twee keer kleiner gaan wonen, waardoor hij noodgedwongen afstand moest doen van een groot deel van zijn boeken. Ik had dan *first pick*. Zo kwamen de boeken van Dostojevski en Hofstadter in mijn bezit. De boekenkast van mijn vader was mijn eerste shot als inspiratiejunkie. De rijkdom die ik daar aantrof heeft me voor de rest van mijn leven hongerig gemaakt.

10 Wie is TED?

Het begon met een onschuldig mailtje van iemand tegen wie ik opkeek. ‘Hier moet je naar kijken,’ stond er, met een linkje. Ik weet nog dat ik het aanklikte en me vooral afvroeg wie die TED nou eigenlijk was. Al snel ontdekte ik: TED is geen persoon – maar wat het wel was? Het waren gewoon heel interessante, supercoole filmpjes. En ook al snapte ik niet echt wat het was, ik was meteen *hooked*. Ik beluisterde de talks op mijn iPod – de iPhone was immers nog toekomstmuziek. Sommige kon ik dromen of letterlijk meepraten. De beroemde talk van Sir Ken Robinson over hoe ons onderwijs creativiteit de

das omdoet, heb ik zeker vijftientig keer beluisterd.

Pas veel later, tijdens mijn MBA crossmedia voor managers, waar de docenten veel TED-filmpjes gebruikten om hun colleges luister bij te zetten, viel het kwartje echt: Het bestaat niet alleen online. Het is een congres!

Toen was er geen houden meer aan. Ik wilde naar de bron. Het bleek een superduur Amerikaans congres te zijn: 7500 dollar plus vliegreis en verblijf. En dan was het ook nog eens *invitation only*. Maar wie niet waagt, die niet wint. ik schreef een leuke brief, en... het lukte! Ik werd geselecteerd en mocht naar TED!

‘Mazzelaar! Hoe heb je dat voor elkaar gekregen?’ wordt me vaak gevraagd.

12 **Maar op mijn wedervraag of ze het zelf weleens geprobeerd hebben, blijkt dat nooit het geval te zijn.**

Sjachie in de chocoladefabriek

13

In februari 2008 was het zover. Ik vloog van Schiphol naar Chicago, waar ik een overstap had. Nog voor ik op de eindbestemming was, begon de ervaring eigenlijk al. Het hele vliegtuig bleek naar TED te gaan. Ik raakte in gesprek met de man naast me. *'Hi, I'm Jim. What do you do?'* *'I am a science fiction writer.'* Daar stak mijn pitch over het online campagnebureau dat ik toentertijd runde bleekjes bij af. Maar daar ging het niet om. Ik voelde de opwinding door mijn aderen stromen. Ik had nog nooit met een sciencefictionschrijver gesproken en we

14 kregen een heel interessant gesprek. Voor mij was de ontdekkingstocht begonnen.

Eenmaal in de zaal kon je me na een uur opvegen. Ik zat alles op te schrijven, foto's te maken, ik kon het niet meer bijhouden. Op een gegeven moment keek ik om me heen en zag de rest gewoon relaxed zitten luisteren. Mij lukte dat niet, ik was zo onder de indruk. Wat ik toen nog niet wist: bij TED duren de breaks anderhalf uur. In de gesprekken met anderen heb je het over wat je hebt gezien en gehoord, en zo verwerk je het. Maar ook die gesprekken en mensen waren weer zo interessant; mijn hoofd draaide overuren.

Aan het einde van het vierdaagse event stonden de mensen van TED – dus ook

Chris Anderson, de man met de visie en de grote man achter het succes van TED – handen te schudden met de langschuifelende bezoekers. Ook ik kwam aan de beurt. Ik schudde zijn hand en zei, net als iedereen natuurlijk, hoe geweldig ik het gevonden had. Ik voegde er nog aan toe: ‘Fantastisch, dit moeten we in Nederland ook hebben,’ waarna Chris glimlachte en zijn aandacht verlegde naar de hand van mijn buurman.

Eenmaal terug in Nederland liet de gedachte aan mijn TED-ervaring me niet meer los. Wat nou als ik ooit in mijn leven op dat podium zou kunnen staan, dacht ik. Dat zou helemaal fantastisch zijn! Dat is het enige dat nog boven deze ervaring uit kan komen. Een snel onderzoekje

16 leerde me dat alle sprekers bij TED ofwel een boek geschreven hadden, ofwel een wetenschappelijk onderzoek of een gek experiment hadden gedaan.

Ik besloot alle drie te doen.